

Veiligheid 2025

Het inwonerspanel Groningen Gehoord over veiligheid, cybercrime en weerbaarheid.

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2 Respons en achtergrondkenmerken	4
2.1 Respons	4
2.2 Leeftijd.....	4
2.3 Gebiedsdeel	4
3 Veiligheid	5
3.1 Overlast.....	5
3.2 Onveiligheid.....	6
3.3 Slachtofferschap.....	7
4 Online criminaliteit	8
4.1 Slachtofferschap.....	8
4.2 Aangiftebereidheid	9
4.3 Maatregelen.....	11
5. Weerbaarheid in noodsituaties	12
5.1 Noodsituaties	12
5.2 Zelfredzaamheid	13
5.3 Afspraken	14
Colofon	15

1 Inleiding

Aanleiding

Vanaf 2015 voert Onderzoek, Informatie en Statistiek Groningen regelmatig onderzoek uit naar de veiligheidsbeleving van de inwoners van de gemeente Groningen. De resultaten maken deel uit van de Monitor Veiligheidsbeleid en vormen hierdoor input voor (ver)nieuw(d) beleid. Ook in 2025 heeft de afdeling Openbare Orde en Veiligheid (OOV) aan Onderzoek, Informatie en Statistiek Groningen (OIS) gevraagd een onderzoek uit te voeren naar de veiligheidsbeleving onder leden van het inwonerspanel.

Om resultaten over een langere periode te kunnen vergelijken en trends te kunnen identificeren, is er in 2015 een standaard vragenlijst ontwikkeld. Aanvullend op deze standaardvragenlijst heeft de afdeling OOV de wens uitgesproken om ook actuele onderwerpen op het gebied van veiligheid aan het panel te kunnen voorleggen. Dit jaar zijn er vragen voorgelegd rondom de actuele thema's 'weerbaarheid in noodsituaties' en 'cybercrime'.

Opzet van het onderzoek

De vragenlijst is voorgelegd aan de leden van inwonerspanel Groningen Gehoord. Het inwonerspanel bestaat uit ruim 12.000 inwoners van de gemeente Groningen, die hun e-mailadres hebben gegeven om mee te werken aan internetonderzoeken van OIS Groningen. De panelleden zijn begin januari 2026 via e-mail uitgenodigd om deel te nemen aan de enquête. Na een week kregen de panelleden die de vragenlijst niet (volledig) hadden ingevuld een herinnering.

Inwonerspanel Groningen Gehoord

Met ongeveer 12.000 leden, in alle leeftijdsgroepen vanuit de hele gemeente, geeft het inwonerspanel Groningen Gehoord een adequaat beeld van de mening van inwoners van de stad. Wel moet worden opgemerkt dat voor het inwonerspanel geen aselechte steekproef van alle bewoners is getrokken. Elke inwoner kan lid worden van het inwonerspanel. Het gevolg is dat sommige groepen inwoners zijn oververtegenwoordigd en andere ondervertegenwoordigd. Dit neemt niet weg dat het inwonerspanel een zeer bruikbaar instrument is om in korte tijd de mening van een aanzienlijke groep inwoners van de gemeente Groningen te peilen.

2 Respons en achtergrondkenmerken

2.1 Respons

In totaal hebben 12.176 panelleden de mogelijkheid gekregen om de enquête in te vullen. Van deze groep zijn 4.166 panelleden daadwerkelijk aan de enquête begonnen. Dit betekent een respons van 34%. Uiteindelijk is de enquête door 3.985 respondenten volledig ingevuld.

2.2 Leeftijd

Van 4.577 respondenten kon een leeftijdscategorie worden vastgesteld. Tabel 1 toont de verdeling van deze respondenten naar leeftijdscategorie. De tabel geeft ook de verdeling van de leeftijdsgroepen binnen de gemeente Groningen (de populatie) weer. Zoals te zien, is er een ondervertegenwoordiging van jongeren in de groep 18-27 jaar en in mindere mate ook in de groep 28-44 jaar. De oudere leeftijdsgroepen zijn juist oververtegenwoordigd in de respons.

Tabel 1: Verdeling respons (n=4.577) naar leeftijd, vergeleken met de verdeling 18-plussers in de gemeente Groningen

	Respons	Populatie
18 – 27 jaar	4%	31%
28 – 44 jaar	19%	27%
45 – 64 jaar	36%	24%
65 – 75 jaar	27%	10%
75 jaar of ouder	14%	8%

2.3 Gebiedsdeel

De verdeling van de respons naar gebiedsdeel komt behoorlijk goed overeen met de werkelijkheid (tabel 2). Gebiedsdeel Zuid is wel enigszins oververtegenwoordigd.

Tabel 2: Verdeling respons naar gebiedsdeel, vergeleken met verdeling 18-plussers in de gemeente Groningen

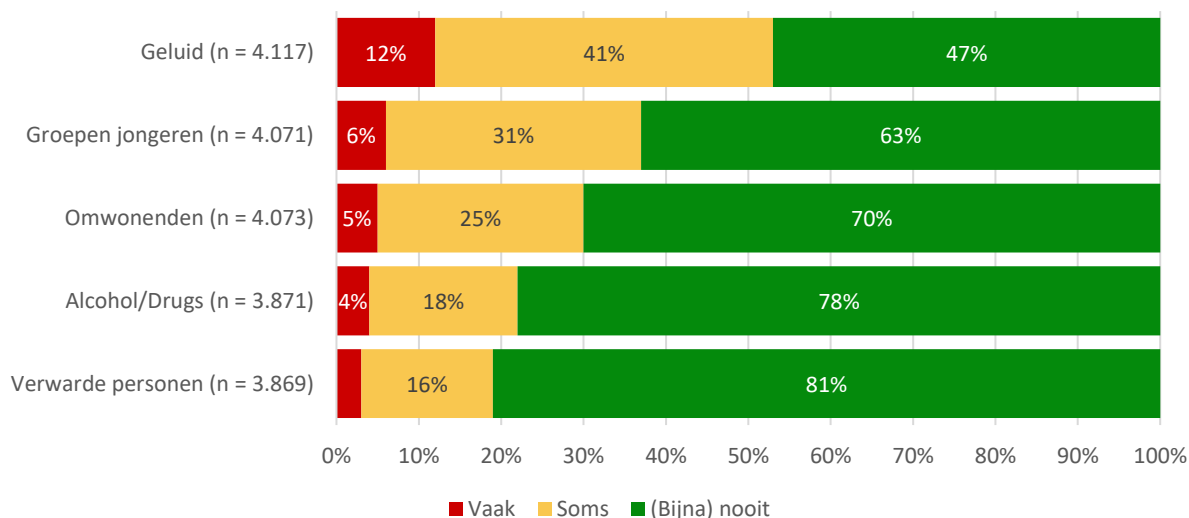
	Respons	Populatie
Centrum	9%	12%
Zuid	29%	24%
Oude Wijken	18%	20%
West	16%	20%
Oost	17%	14%
Ten Boer	3%	3%
Haren	8%	8%

3 Veiligheid

3.1 Overlast

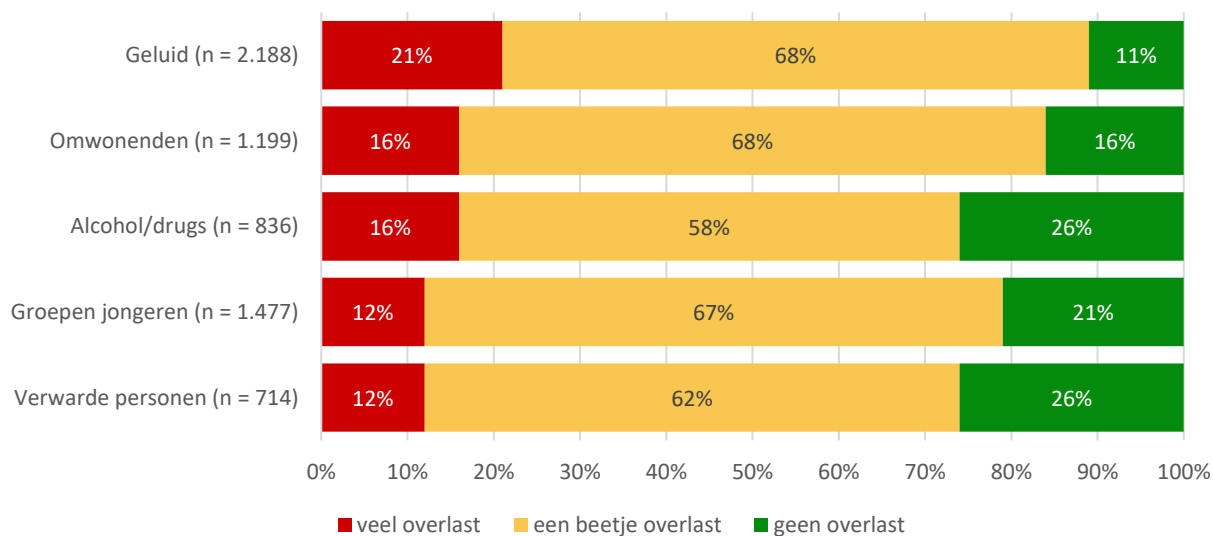
Allereerst vroegen we de respondenten in hoeverre zij verschillende vormen van overlast in hun buurt, wijk of dorp ervaren. Het gaat hierbij om geluidsoverlast, overlast door groepen jongeren, overlast door omwonenden, overlast door alcohol/drugs gebruik en overlast door verwarde personen/psychische problematiek (figuur 1). Overlast door vormen van geluid wordt het meest ervaren door de respondenten; meer dan de helft heeft hier soms of vaak last van.

Figuur 1: Ervaren overlast in buurt, wijk of dorp

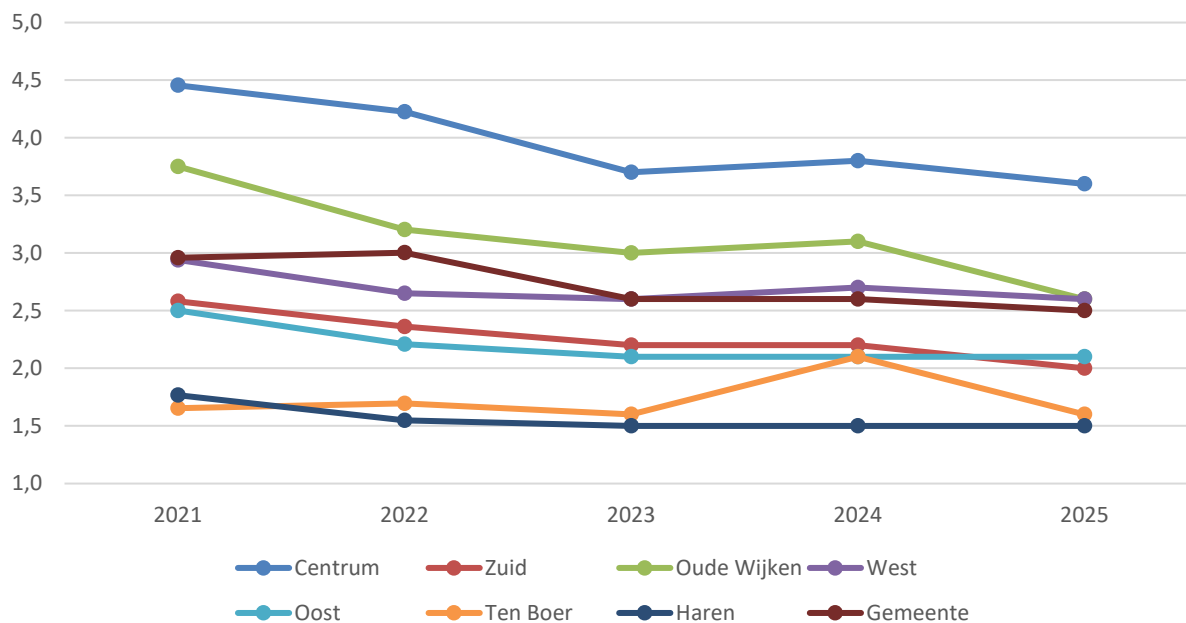
Aan de respondenten die vaak of soms een bepaalde vorm van overlast in hun buurt, wijk of dorp ervaren, vroegen we hoe groot de overlast is (figuur 2). Hieruit blijkt dat geluidsoverlast niet alleen het vaakst, maar ook het meeste overlast veroorzaakt onder de respondenten. Een vijfde ervaart vaak geluidsoverlast en twee derde een beetje.

Figuur 2: Ervaren hoeveelheid overlast in buurt, wijk of dorp

Op basis van de ervaren overlast als gevolg van geluid, groepen jongeren en omwonenden is een overlastindicator per gebiedsdeel samengesteld (figuur 3). Ten opzichte van voorgaande jaren is de indicator in alle gebiedsdelen gedaald of gelijk gebleven. In gebiedsdeel Ten Boer zien we dat na de piek in 2024 de indicator weer terug is op het niveau van 2023. De gewogen indicator voor de gehele gemeente is met 0,1 punt gedaald ten opzichte van 2024.

Figuur 3: Overlastindicator per gebiedsdeel

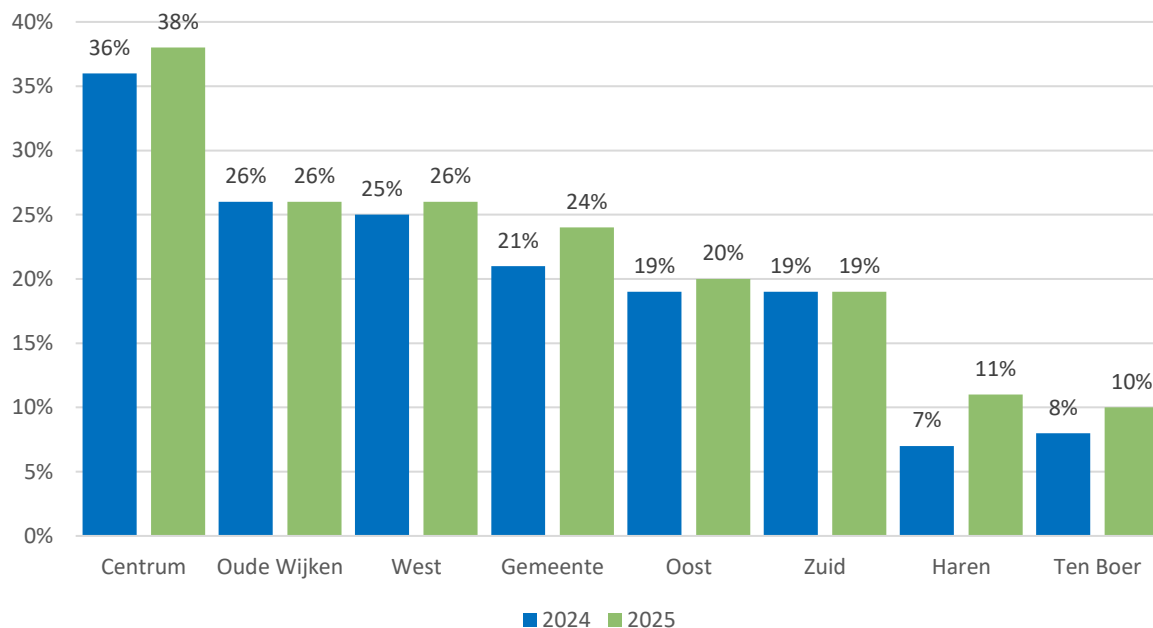

3.2 Onveiligheid

De respondenten is ook gevraagd of ze zich wel eens onveilig voelen in de gemeente (gewogen naar gebiedsdeel) en in hun eigen wijk of dorp. In 2025 voelde 24% van de respondenten zich wel eens onveilig in de gemeente. Dat is een toename van 1,6 procentpunt ten opzichte van 2024. In de eigen wijk, buurt of dorp voelde 2,2% zich vaak onveilig in 2025. Dit percentage is een afname van 0,2 procentpunt in vergelijking met 2024.

Figuur 4 toont het percentage respondenten per gebiedsdeel dat zich in 2025 en 2024 wel eens onveilig voelde in de eigen wijk of dorp. In vrijwel alle gebiedsdelen zijn de resultaten in beide jaren vergelijkbaar. Het grootste verschil, van 4 procentpunt, zien we in Haren.

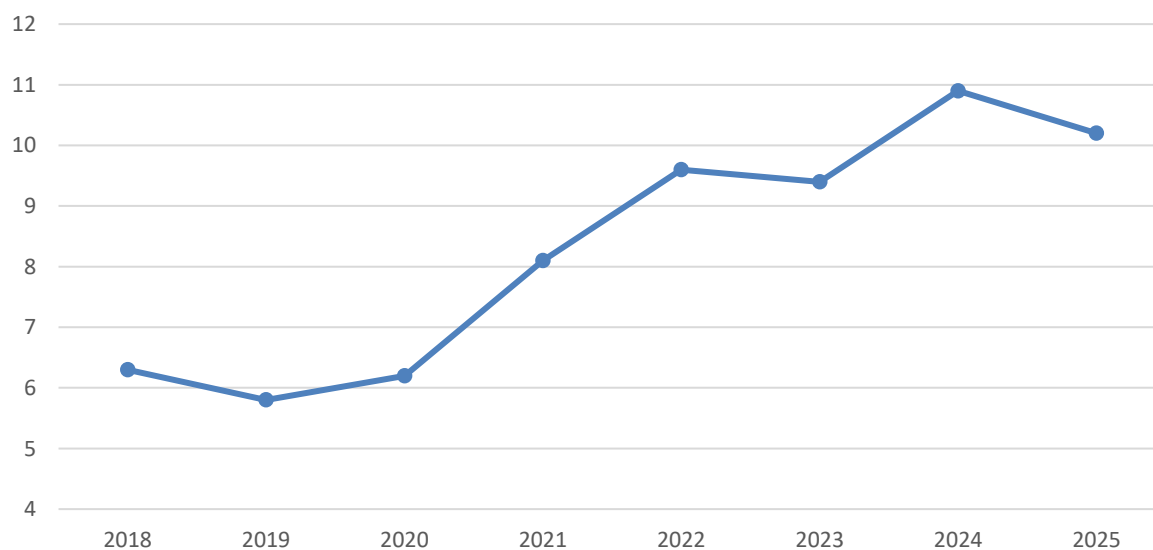
Figuur 4: Percentage respondentent dat zich wel eens onveilig voelt in eigen wijk of dorp.

3.3 Slachtofferschap

Om een vollediger beeld van veiligheid te krijgen, vroegen we of respondenten in 2025 slachtoffer zijn geworden van (poging tot) woninginbraak, bedreiging of mishandeling. In totaal 419 respondenten gaven aan hiervan slachtoffer te zijn geworden. Dit komt overeen met 10,2% van de respondenten. Dit is iets lager dan in 2024. Het grootste aandeel komt voor rekening van bedreiging. Voor 7,2% van de respondenten geldt dat ze zijn bedreigd met geweld in de gemeente Groningen. In figuur 5 wordt het slachtofferschap binnen het panel door de jaren heen getoond. Wanneer we ook de online criminaliteit meenemen geeft 36% van de respondenten aan in 2025 slachtoffer te zijn geworden.

Figuur 5: Slachtofferschap onder respondenten

4 Online criminaliteit

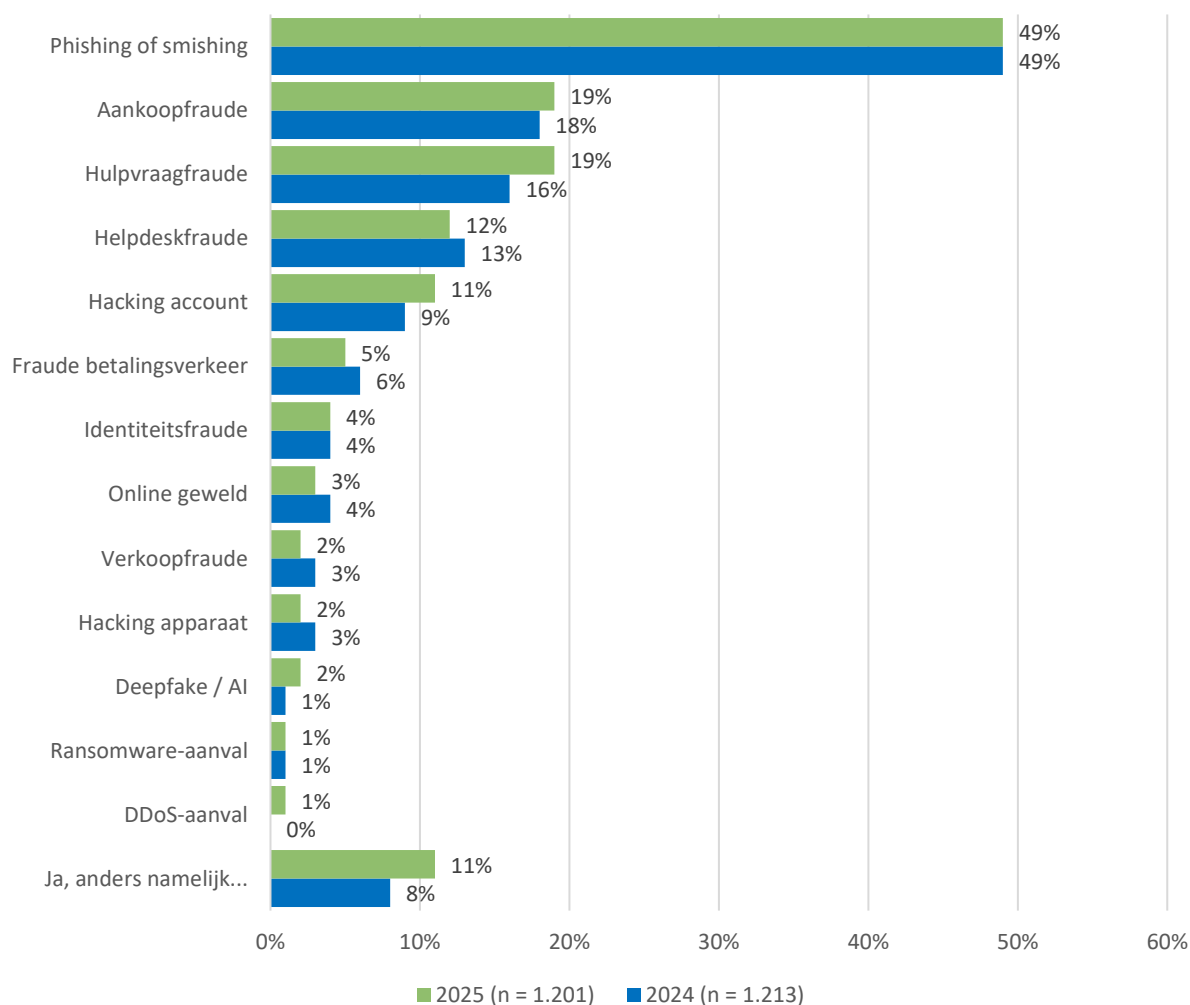
Het volgende deel gaat over misdrijven die via internet plaatsvinden. De resultaten vergelijken we met die uit 2024.

4.1 Slachtofferschap

Van de respondenten geeft 30% aan in de afgelopen 12 maanden slachtoffer te zijn geworden van online criminaliteit. Dit is evenveel als in 2024. Figuur 6 toont een overzicht van de vormen van online criminaliteit waarmee respondenten werden geconfronteerd. Phishing of smishing (via een SMS) komt hierbij het meest voor. Bijna de helft van de slachtoffers (49%) is hierdoor getroffen. Ook dit percentage ligt gelijk aan een jaar eerder.

Bij de categorie 'anders, namelijk...' werd veelal gewezen op poging tot phishing, maar dat dit door de respondent tijdig werd onderkend. Verder werd regelmatig aangegeven door respondenten dat hun gegevens buit gemaakt zijn bij de hack in de zomer van 2025 op het laboratorium dat bevolkingsonderzoek uitvoert.

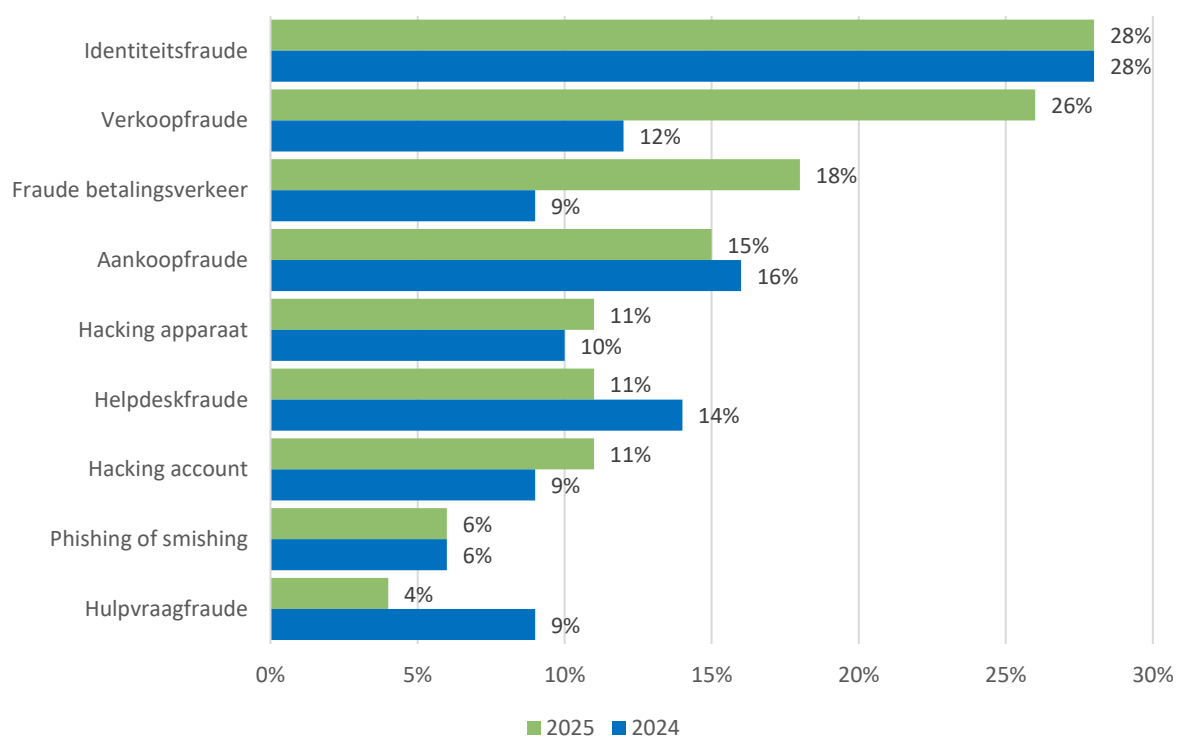
Figuur 6: Van welke vorm van online criminaliteit bent u in de afgelopen 12 maanden wel eens slachtoffer geworden?

4.2 Aangiftebereidheid

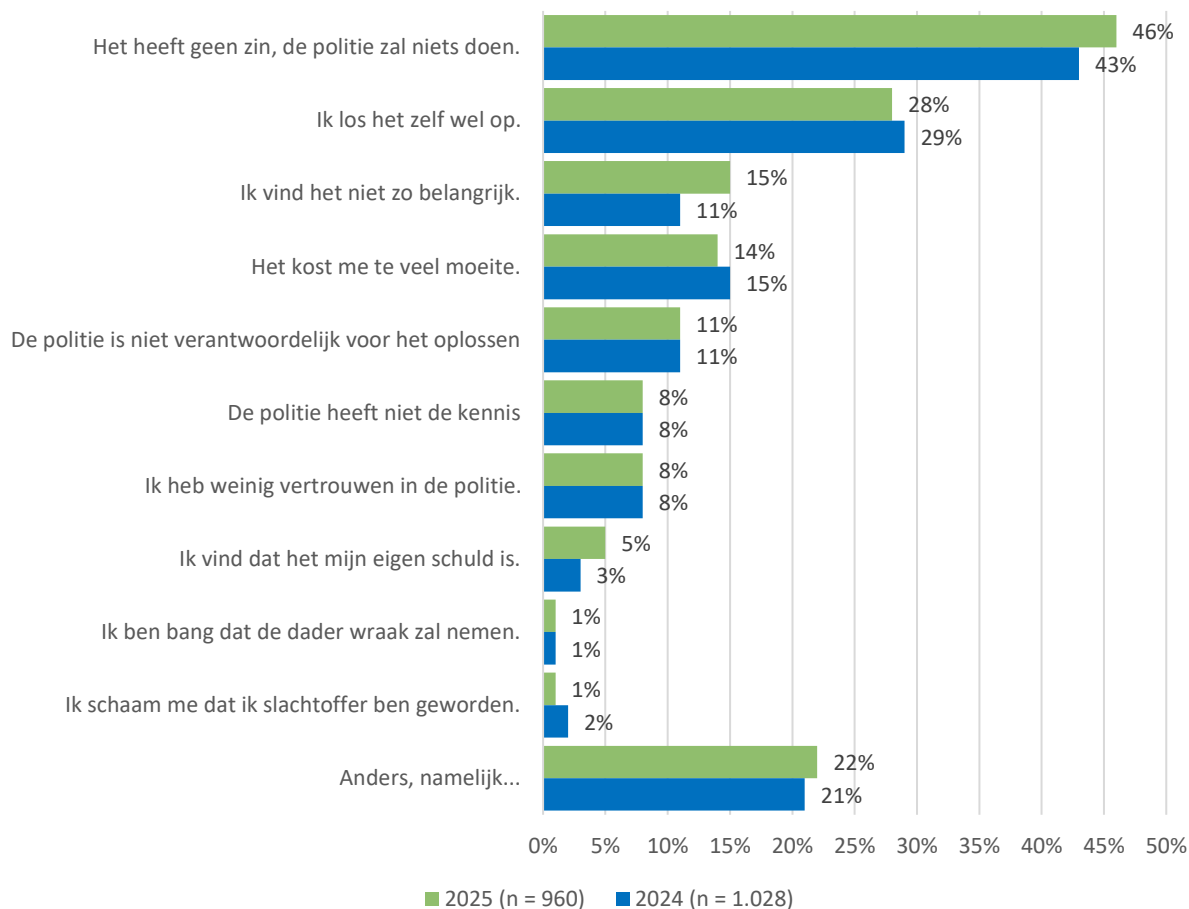
Er is vervolgens aan de getroffen respondenten gevraagd of ze melding van online criminaliteit hebben gedaan bij de politie (figuur 7). Eén op de tien respondenten geeft aan dit gedaan te hebben. Dit aandeel is even groot als in 2024. Wanneer we verder kijken naar de aangiftebereidheid zien we dat deze het grootst is bij identiteitsfraude (28%). Bij phishing, de meest voorkomende variant van online criminaliteit bij de getroffen respondenten, is dit slechts zes procent. Zowel bij verkoopfraude (online iets verkocht en geleverd, maar niet betaald gekregen) als fraude bij betalingsverkeer (oplichters verkrijgen via bv. een nepwebsite de bankgegevens) zien we sterke toename in de aangiftebereidheid.

Figuur 7: Meldingspercentage bij de politie naar type online criminaliteit?

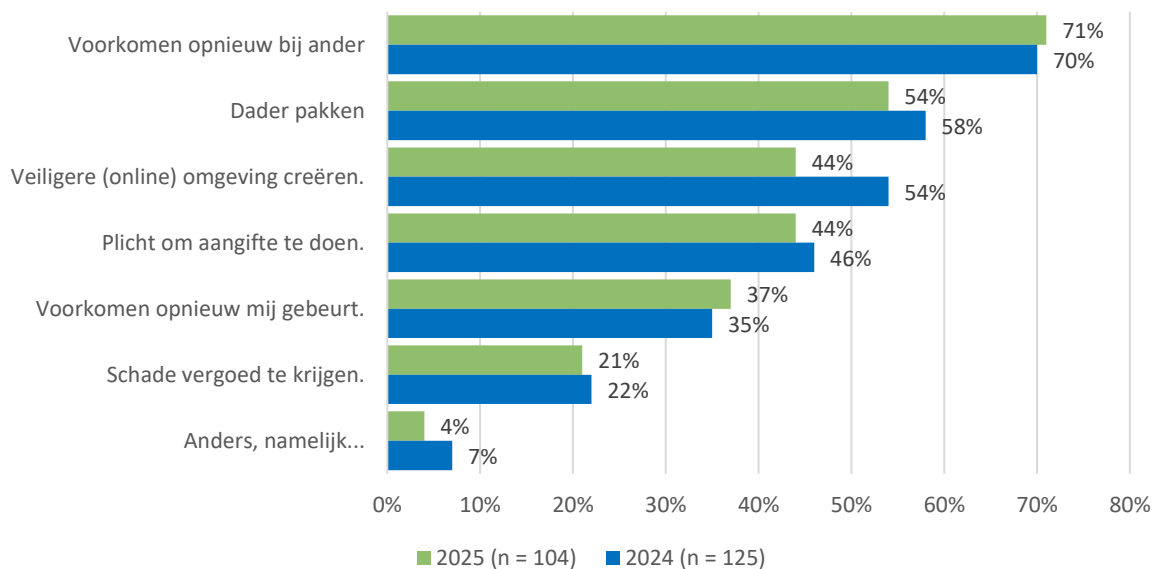
Aan de respondenten die geen melding gemaakt hebben bij de politie is gevraagd wat hiervan de reden was (figuur 8). Het grootste deel van de respondenten (46%) geeft aan te denken dat dit geen zin heeft omdat de politie er toch niets aan zou doen. Ook zegt ruim een kwart dat zij het zelf wel oplossen. Binnen de categorie 'anders, namelijk' wordt vaak aangegeven dat de respondent er niet aan gedacht heeft het te melden bij de politie.

Figuur 8: Waarom heeft u hiervan geen melding gedaan bij de politie?

Respondenten die melding deden bij de politie, gaven vooral aan dat zij dit doen om te voorkomen dat anderen hetzelfde zal overkomen (71%). Daarnaast maakt figuur 9 ook duidelijk dat respondenten willen dat de dader wordt aangepakt (54%), en zodat er een veiligere online omgeving gecreëerd kan worden (44%).

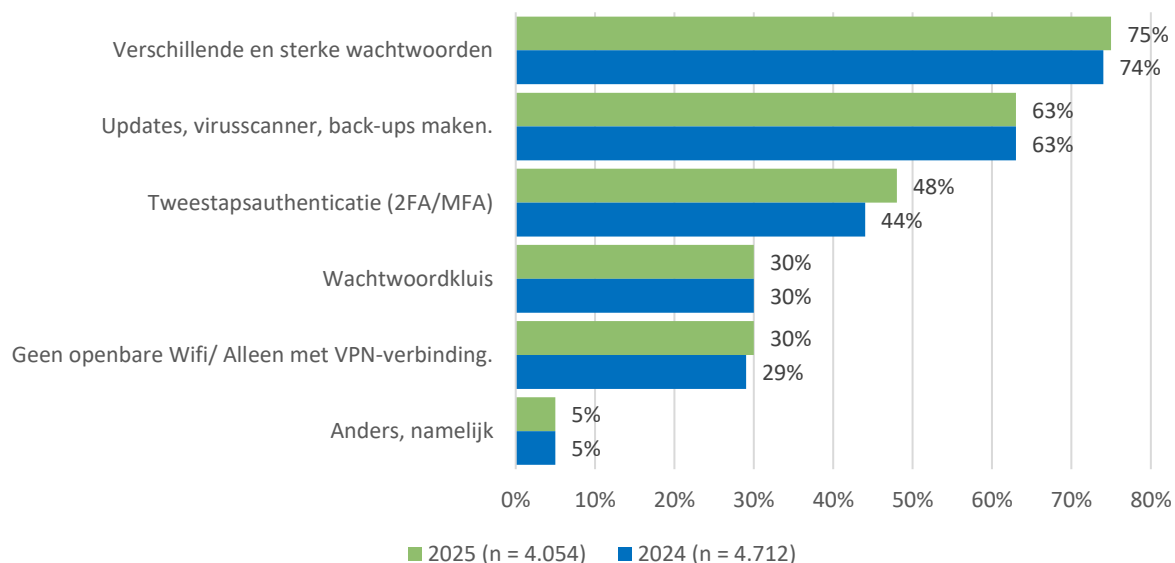
Figuur 9: Wat deed u besluiten melding te doen bij de politie?

4.3 Maatregelen

Een belangrijk onderdeel van online veiligheid is dat mensen zelf maatregelen nemen. We hebben de respondenten gevraagd of ze zelf maatregelen treffen om zich te beschermen tegen online criminaliteit (figuur 10). Het overgrote deel (93%) geeft aan maatregelen te treffen. Hierbij wordt het gebruiken van verschillende en sterke wachtwoorden (75%) door de respondenten het meest toegepast. Binnen de categorie 'andere manier, namelijk' wordt veelvuldig gerefereerd aan het zelf alert zijn.

Figuur 10: Treft u maatregelen om u te beschermen tegen online criminaliteit?

Wanneer respondenten geen maatregelen ter voorkoming van online criminaliteit hebben getroffen, is gevraagd wat ze nodig hebben om dit wel te doen. De grootste groep (44%) geeft aan dat meer kennis zou helpen om wel maatregelen te nemen. Een vijfde zou gebaat zijn bij persoonlijke begeleiding. Een ander groot deel (38%) weet niet wat ze hiervoor nodig heeft.

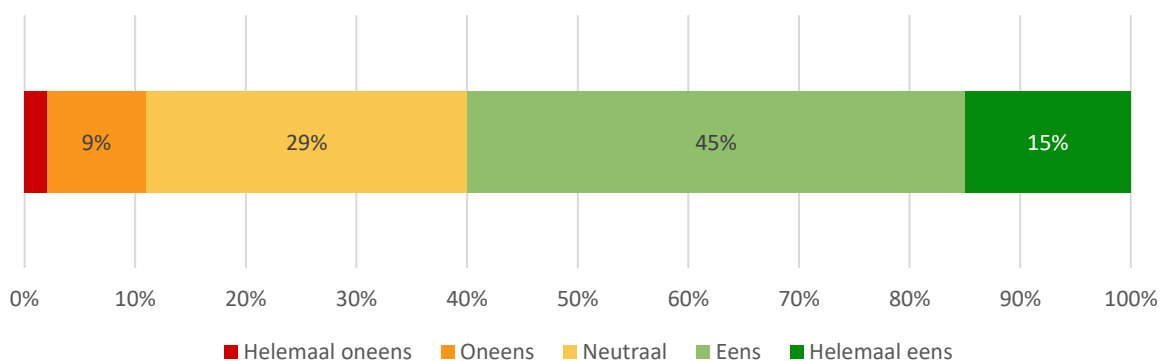
5. Weerbaarheid in noodsituaties

5.1 Noodsituaties

Weerbaarheid in noodsituaties is een actueel thema in onze maatschappij. Een noodsituatie is een onverwachte gebeurtenis waardoor ons dagelijks leven wordt verstoord. Denk aan een grote stroomstoring, een digitale aanval of een overstroming door heel veel regen. In een noodsituatie werken dingen ineens niet meer zoals we gewend zijn. Er is bijvoorbeeld geen elektriciteit, er komt geen water uit de kraan of het internet werkt niet. Het is vaak onduidelijk hoe lang een noodsituatie gaat duren.

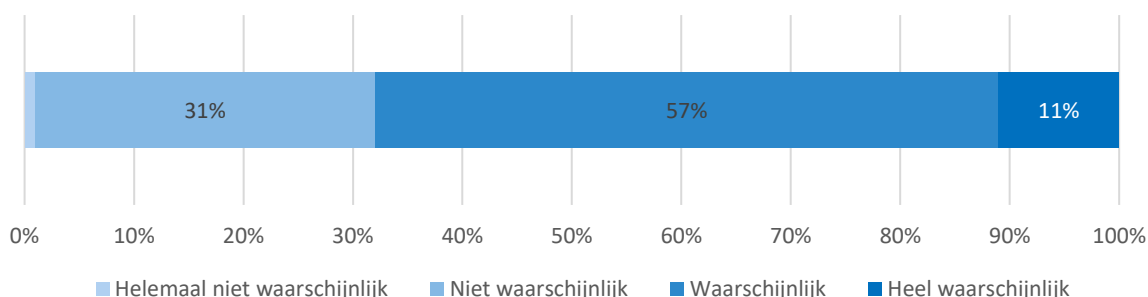
We vroegen de respondenten in hoeverre zij het eens zijn met de stelling: *“Het is niet de vraag óf er een noodsituatie gaat gebeuren, maar wanneer.”* Voor 60% van de respondenten geldt dat zij overtuigd zijn van een toekomstige noodsituatie. Een tiende verwacht dit niet.

Figuur 11: Stelling: Het is niet de vraag óf er een noodsituatie gaat gebeuren, maar wanneer (n = 3.999).

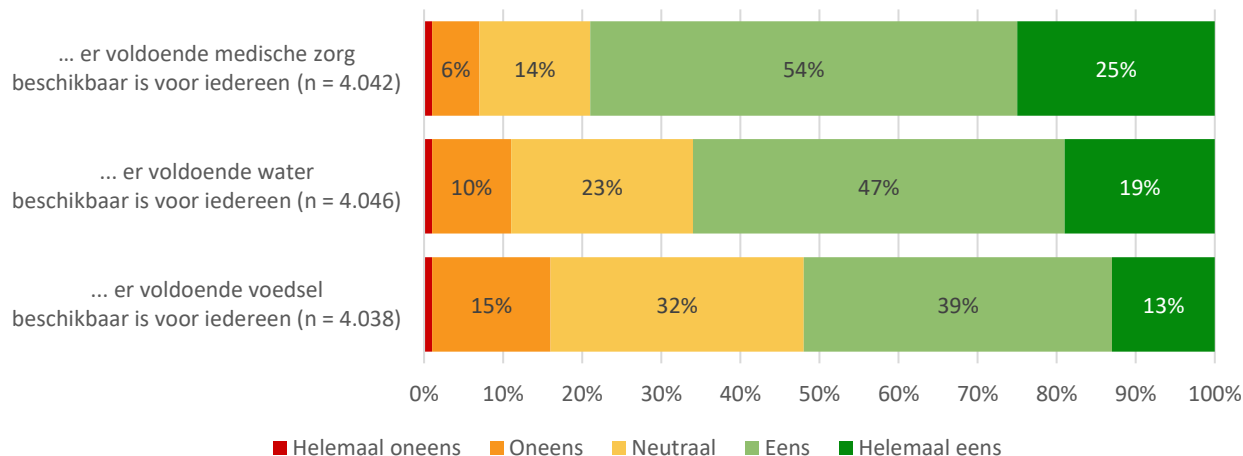
Vervolgens vroegen we hoe waarschijnlijk de respondenten het vinden dat er binnen een jaar een noodsituatie plaatsvindt, zoals stroomuitval, internetstoring of langdurige problemen met het drinkwater. Van de respondenten die aangeven een noodsituatie te verwachten, acht 68% de kans (heel) waarschijnlijk dat dit binnen een jaar zal gebeuren (figuur 12).

Figuur 12: Hoe waarschijnlijk vind je het dat we in de komende 12 maanden te maken krijgen met een noodsituatie, zoals stroomuitval, internetstoring of langdurige problemen met het drinkwater?

We legden de respondenten ook verschillende stellingen voor over hun verwachtingen van de overheid tijdens een noodsituatie. Uit figuur 13 blijkt dat bijna 8 op de 10 respondenten (79%) verwachten dat de overheid zorgt voor voldoende medische zorg voor iedereen. Twee derde verwacht dat de overheid zorgt voor voldoende water en iets meer dan de helft (52%) verwacht voldoende voedsel.

Figuur 13: In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen: Bij een noodsituatie verwacht ik dat de overheid ervoor zorgt dat ...

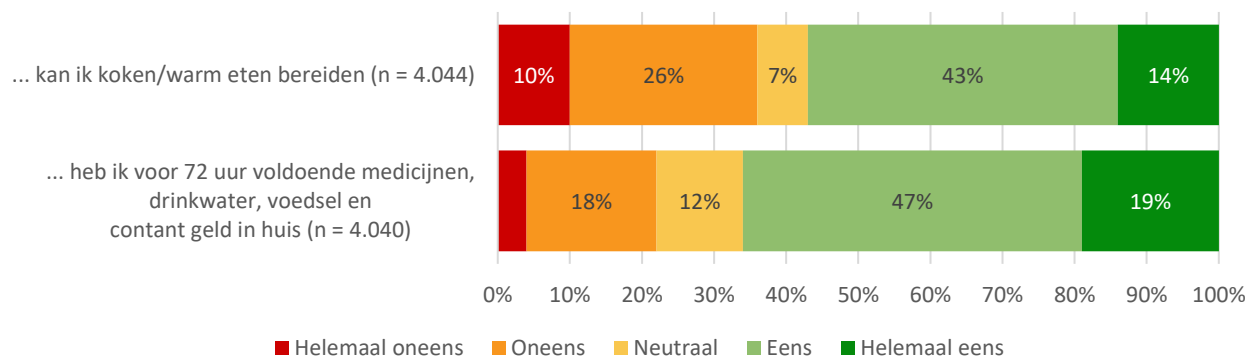

5.2 Zelfredzaamheid

In Nederland hebben we vrijwel altijd stroom, water en internet. Maar bij een noodsituatie, zoals extreem weer, oorlog of een grote storing, kan dit ineens wegvallen. Hulp kan dan even op zich laten wachten. We vroegen de respondenten of ze denken dat de overheid en hulpdiensten op tijd hulp kunnen bieden als een dergelijke noodsituatie zich voordoet. Hier antwoordt 58% positief op. Voor 16% van de respondenten geldt dat ze denken dat dit niet lukt.

Vervolgens kregen de respondenten een aantal stellingen voorgelegd over maatregelen die ze zelf kunnen nemen om voorbereid te zijn op stroomuitval. Voor 57% van de respondenten geldt dat ze zelf kunnen koken of warm eten bereiden als de stroom uitvalt. Een groter deel, 66%, heeft voldoende medicijnen, drinkwater, voedsel en contant geld in huis om de eerste 72 uur door te komen.

Figuur 14: In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen: Als de stroom nu uitvalt ...

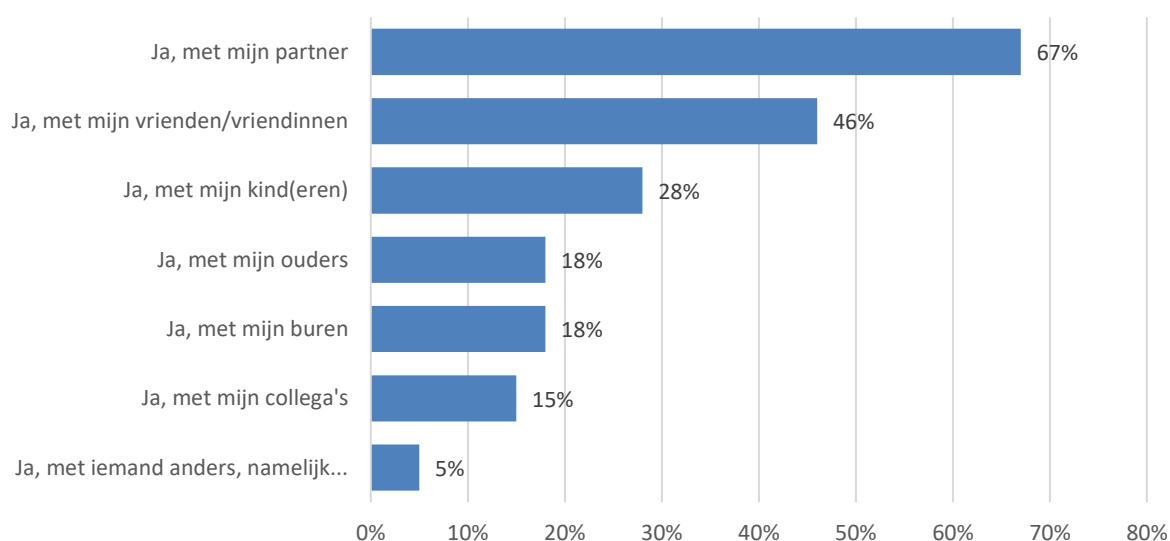
Op de vraag of respondenten een noodpakket hebben (bijv. zaklamp, batterijen, EHBO-doos, contant geld, noodradio), antwoordde 50% bevestigend. 34% heeft geen (volledig) noodpakket. Het informatieboekje *“Bereid je voor op een noodsituatie”* van de NCTV is door 60% van de respondenten doorgenomen of ze kennen op zijn minst de inhoud ervan. Voor bijna een kwart (23%) geldt dat ze niet bekend zijn met (de inhoud van) het informatieboekje.

5.3 Afspraken

Het voorbereiden op een noodsituatie omvat meer dan alleen spullen in huis halen. Het is bijvoorbeeld ook goed om er met elkaar over in gesprek te gaan. Door met elkaar te praten, krijgen mensen inzicht in hoe anderen ermee omgaan en elkaar kunnen helpen. We vroegen de respondenten of ze in de afgelopen 12 maanden weleens met anderen gesproken hebben over hoe ze zich kunnen voorbereiden op een noodsituatie. Bijna een kwart (23%) van de respondenten geeft aan dit nog niet te hebben gedaan.

De respondenten die spraken over het voorbereiden op een noodsituatie deed twee derde (67%) dit met zijn of haar partner (figuur 15). Bijna de helft (46%) sprak met vrienden/vriendinnen over dit onderwerp.

Figuur 15: Met wie heb je in de afgelopen 12 maanden weleens gesproken over hoe jullie je kunnen voorbereiden op een noodsituatie (n = 3.136)?

Ruim een tiende (11%) van de respondenten heeft concrete afspraken met mensen om hen heen gemaakt over wat ze moeten doen ten tijde van een noodsituatie. Van de respondenten die in de afgelopen 12 maanden spraken over het voorbereiden op een noodsituatie is dit 12%, van de respondenten die aangaven dit niet besproken te hebben is dit 3%.

Respondenten geven vrijwel unaniem (98%) aan dat er in hun buurt geen afspraken (buurtplan) gemaakt is over wat te doen met elkaar in een noodsituatie. Daar staat tegenover dat 87% van de respondenten aangeeft hun burens te zullen helpen in een noodsituatie.

Colofon

Veiligheid 2025

Het inwonerspanel Groningen Gehoord over veiligheid, cybercrime en weerbaarheid.

Auteurs

Gert Bos

Inge de Vries

Maand van uitgave

April 2026

Opdrachtgever

Gemeente Groningen

Fotografie

Gemeente Groningen

Uitgave

Onderzoek, Informatie en Statistiek Groningen

Online publicaties OIS Groningen

<https://publicaties.oisgroningen.nl/>

Linkedin

<https://linkedin.com/company/ois-groningen>

Contactgegevens

T: (050) 367 56 30

E: info@oisgroningen.nl

I: www.oisgroningen.nl